

Tussentijdse evaluatie vergaderstructuur.

Bespreeknotitie voor de agendacommissie over de nieuwe werkwijze van de raad. (22 maart 2010).

1. Algemeen

Bij de invoering van het nieuwe vergaderstelsel is afgesproken dat begin 2010 een tussentijdse evaluatie wordt gehouden. Eind 2010 vindt een brede evaluatie plaats. Op dat moment is ook meer ervaring opgedaan met dit vergadersysteem.

Aan de hand van een enquêteformulier hebben raadsleden, RTG leden, collegeleden MT leden en burgers gereageerd op de nieuwe vergaderstructuur. De resultaten zijn als bijlage 1 bij deze notitie gevoegd. Vanaf oktober 2009 heeft de agendacommissie ook regelmatig gesproken over de voortgang van de RTG-en en raadsvergaderingen. De aandachtspunten van de agendacommissie zijn in bijlage 2 verwoord. Naar aanleiding van bovenstaande zijn enkele besprekpunten geformuleerd. Daarnaast zijn ook nog punten opgenomen die misschien niet direct uit de enquête komen maar door de ervaring zijn ingegeven. Het is onvermijdelijk dat mijn persoonlijke opvatting soms doorklinkt, maar daar prikt de agendacommissie wel doorheen.

2. Enquête.

Over het algemeen kan worden geconcludeerd dat men redelijk positief is over het nieuwe vergadersysteem. Enkele punten verdienen uiteraard nadere aandacht.

19 raads/rtgleden beoordelen de rondetafelgesprekken voldoende tot goed. 5 raads-/rtgleden vinden de rondetafelgesprekken matig tot slecht. Ook de college- en MT-leden beoordelen de RTG-en voldoende tot goed.

De meningen over de meningsvormende raad zijn verdeeld. 10 raadsleden beoordelen het met een voldoende, 4 met goed. 10 raads/rtgleden beoordelen de meningsvormende raad matig tot slecht. Ook de college-/MT leden beoordelen de meningsvormende raad matig tot voldoende.

Met betrekking tot de besluitnemende raad is door de raads/rtgleden en college-/mtleden veelal positief gereageerd.

Bijzonder negatief zijn de raads-/rtgleden en college/mt-leden over de voortvarendheid waarmee de raad zijn besluiten neemt. (18 raads-/rtg-leden matig tot slecht; 5 college/mt-leden matig tot slecht)

Ook de meeste burgers beoordelen het verloop van de RTG-en voldoende tot goed. Het was ook duidelijk op welk moment zij het woord konden voeren. Positief zijn de burgers ook over de wijze waarop omgegaan is met de inbreng in de RTG-en (5 goed, 5 voldoende, 1 matig)
Wel vinden de burgers de RTG-en soms te formeel en te weinig discussie

3. Rondetafelgesprekken.

3a. Vergadercyclus

De huidige vergadercyclus is gebaseerd op een maandelijkse vergadercyclus. Er is een suggestie gedaan om per 3 weken Rondetafelgesprekken en een meningsvormende raad te houden. Op zich heeft de huidige vergadercyclus niet voor veel problemen gezorgd. In bepaalde gevallen waren de agenda's van de RTG-en behoorlijk vol. In de agendacommissie is de volle agenda besproken, maar de leden zagen geen aanleiding om een extra avond in te plannen voor de RTG-en. Probleem bij een hogere frequentie (3 weken) kan zijn dat de agenda's niet goed gevuld zijn.

Het wordt nu nog niet nodig geacht om over te schakelen naar een 3 wekelijkse vergadercyclus. Mocht in de maandelijkse vergadercyclus (te) veel onderwerpen voor een RTG worden aangeboden, dan kan altijd besloten worden om een extra RTG avond te plannen. Aan het eind van het jaar vindt de algehele evaluatie plaats. Voorgesteld wordt dit punt op dat moment opnieuw te bezien.

Advies: huidige vergadercyclus van een maand handhaven.

3b. Parallel-bijeenkomsten.

Op advies van de werkgroep is besloten op één (dinsdag) avond twee parallelle sessies van de RTG-en te organiseren. Een in de raadszaal en één op de zolderruimte. Een sessie is van 19.30 tot 20.30 uur; de andere sessie van 21.00 uur tot 22.00 uur.

Voordeel van het huidige systeem is dat aantal vergaderavonden wordt beperkt. (een van de uitgangspunten van een nieuw vergadersysteem) Ook wordt een soort politieke markt tijdens de pauze van de RTG-en gecreëerd doordat alle aanwezigen zich verzamelen op één plek in het gemeentehuis. Door de RTG-en ook open te stellen voor deelname van fractieleden niet zijnde raadsleden, zijn de problemen voor met name de kleinere fracties ook beperkt.

Het is wel zo dat de raadsleden en de volgers in het huidige systeem niet naar alle bijeenkomsten van RTG-en kunnen gaan. Zij moeten een keuze maken. Het probleem van mogelijke informatie-achterstand hoeft zich niet voor te doen. De aanwezige RTG-leden kunnen hun fractiegenoten altijd informeren over het behandelde in de RTG. Ook wordt van de RTG-en een kort verslag gemaakt. Hierin worden de opmerkingen van de burgers en de gestelde vragen met antwoorden weergegeven.

De huidige werkwijze (één avond) geniet nog steeds de voorkeur zeker gelet op de vaak gehoorde klacht dat er toch wel erg veel vergaderingen zijn.

Advies: huidige parallel-bijeenkomsten op één avond handhaven; bij volle agenda een extra avond plannen.

3c. Verdeling van te stellen vragen.

Afgesproken is dat in eerste instantie elk lid van de RTG maximaal 2 vragen per onderwerp mag stellen. Nadat alle leden 2 vragen heeft gesteld krijgt degene die nog vragen wil stellen de mogelijkheid zijn overige vragen te stellen. Uit de enquête blijkt dat de raads- en RTG-leden hierover best positief zijn. In agendacommissie van 18 januari jl. is afgesproken om eerst één vertegenwoordiger van elke fractie de gelegenheid geven om 2 vragen te stellen; daarna worden de overige 2 leden van de fractie van het CDA in de gelegenheid gesteld vragen te stellen. De RTG-leden moeten wel de vragen goed voorbereiden. Dat scheelt veel tijd. Als je geen vragen hebt durf dan ook te zeggen dat je geen vragen hebt.

Advies: de afgesproken werkwijze van 18-1-2010 handhaven.

3d. Voorzitters RTG.

Aandacht wordt gevraagd voor de voorzitters. Uit de enquête blijkt dat de voorzitters zich beter aan de afspraken moeten houden. Zij moeten leiders zijn.

De nieuwe raad moet voor de komende raadsperiode de voorzitters van de RTG-en benoemen. Uit oogpunt van continuïteit en uitwisselbaarheid is het wenselijk voor de nieuwe periode wederom ongeveer 6 voorzitters te benoemen. Aan de benoemde voorzitters wordt een speciale training voorzitterschap aangeboden. De griffie gaat opzoek naar een deskundig bureau om deze training te laten verzorgen.

Advies: voor de nieuw te benoemen voorzitters een training voorzitterschap (door extern bureau) aan te bieden.

3e. Stemgedrag in RTG

Elk lid heeft 1 stem. De meerderheid besluit of het onderwerp naar de meningsvormende raadsvergadering gaat of niet. Bij aanvang van het nieuwe vergadersysteem is ook nog afgesproken dat 1 lid van de RTG kan verzoeken het onderwerp de volgende keer nogmaals op de agenda van de RTG te plaatsen i.p.v. door te sturen naar de meningsvormende raad. Dat heeft de nodige discussies opgeleverd. De agendacommissie heeft op 18 januari jl. besloten om dit onderdeel te laten vervallen.

Advies: de op 18-1-2010 in de agendacommissie afgesproken werkwijze handhaven zijnde elk lid heeft één stem en de meerderheid beslist.

3f. Vooraf vragen via griffie stellen.

In de agendacommissie is opgemerkt om bij grote onderwerpen de vragen vooraf per e-mail naar de griffie te sturen; het college kan de antwoorden al voorbereiden; dat scheelt veel tijd. In de evaluatie wordt aangegeven om geen schriftelijke vragen vooraf in te dienen.

In de huidige praktijk wordt bij grote onderwerpen (denk aan jaarrekeningen, begroting, najaarsnota e.d.) de gelegenheid gegeven technische vragen vooraf schriftelijk te stellen. Het college beantwoordt de vragen voorafgaande aan de behandeling in de RTG. In de RTG kan vervolgens vragen worden gesteld over de antwoorden. Een praktische werkwijze, dat enorm veel tijd scheelt. Vooral bij grote onderwerpen moet deze werkwijze gehandhaafd blijven en dat moet niet beperkt blijven tot grote financiële onderwerpen.

Advies: bij grote onderwerpen mogelijkheid om vooraf schriftelijk technische vragen in te dienen handhaven.

3g. Aantal leden RTG-en.

Bij de aanvang van het nieuwe vergaderstelsel is het CDA – gezien de relatief grote omvang – in de rondetafelgesprekken met 3 leden vertegenwoordigd en de overige fracties met 1 lid. Naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezing moet de bezetting van de RTG-en opnieuw worden bezien. In eerdere instanties is weleens aangegeven dat uit oogpunt van participatie van raadsleden gekozen zou kunnen worden voor twee leden per fractie. Probleem is dat een rondetafelgesprek dan uit 12 leden bestaat. Dat is behoorlijk veel. Het aspect toegankelijkheid en laagdrempeligheid van de RTG-en voor de burgers pleit juist voor 1 lid per fractie. (maximaal 6 leden) Anderzijds kan overwogen worden om te kiezen voor een tussen variant waarbij rekening wordt gehouden met de nieuwe zetelverdeling in de raad. 2 leden CDA-fractie en de overige fracties 1 lid. De RTG-en bestaan dan uit max. 7 leden. Voorgesteld wordt om van laatste genoemde verdeling uit te gaan (2 CDA en 1 overige fracties).

Advies: CDA: 2 leden; overige fracties 1 lid.

3h. Wijze afronden van het gesprek met mogelijke conclusies.

De voorzitters moeten aan het eind van het gesprek een conclusie opstellen.

Uitkomst van een RTG kan driedelig zijn:

- het heeft voldoende informatie opgeleverd en verwijst het onderwerp door naar de meningsvormende raadsvergadering;
- het onderwerp wordt niet klaar geacht voor behandeling en verwijst het terug naar het college
- er is onvoldoende informatie op tafel gekomen en besloten wordt nogmaals in een RTG te laten terugkomen.

In de praktijk levert dit soms discussie op. Daarom wordt bij dit onderwerp nog even stil gestaan.

De agendacommissie agendeert raadsvoorstellen, raadsmededelingen, ingekomen stukken en initiatiefvoorstellen voor het RTG. De agendacommissie heeft de taak de agenda van de RTG'en vast te stellen. Daarnaast stelt de agendacommissie in dezelfde vergadering – op basis van de agenda van de RTG-en ook (indicatief) de concept-agenda van de meningvormende raad vast. Indicatief, omdat het verloop van een RTG aanleiding kan zijn een onderwerp toch (nog) niet te agenderen voor de meningvormende raad. In de meningvormende raad stelt de raad bij aanvang formeel zijn agenda vast. Daarna wordt gedebatteerd en rondt de voorzitter ieder onderwerp af met vast te stellen dat de meningen voldoende gewisseld zijn, waarna de besluitrijpheid wordt bepaald door de raad.

Het doel van het RTG is primair informatieverzameling door de fracties. Burgers krijgen ruimte om hun meningen en oordelen te geven en het college verheldert zondig het onderwerp. Nadrukkelijk is de afspraak: raadsleden stellen vragen en luisteren, maar geven geen mening.

Afronding van een onderwerp door de voorzitter houdt dan niet meer in dan na te gaan of alle onduidelijkheden weggenomen zijn en zo nee, of dat nog kan gebeuren vóór de meningvormende raadsvergadering.

De RTG-voorzitter stelt aan het einde van een agendapunt de vraag of een onderwerp "door kan naar de meningvormende raad". Overigens gebeurt dat ook weer niet altijd, want bij de politiek minder zware onderwerpen, concludeert een RTG-voorzitter veelal direct dat "er wel/geen openstaande vragen zijn en dat het onderwerp geagendeerd wordt".

Door het stellen van de vraag "of het door kan", wordt feitelijk naar een mening gevraagd. Strikt genomen kan die mening beperkt blijven tot een procedurele mening (bijvoorbeeld: "er is nog veel onduidelijk en het onderwerp kan dus niet door"), maar zeker bij politiek gevoelige onderwerpen, is de natuurlijke neiging van de vertegenwoordigers van de fracties dan een meer politiek oordeel te geven of men überhaupt het debat aan wil gaan dan wel het onderwerp rijp voor een besluit vindt. Als je het (deels) niet eens bent met een voorstel (hoewel de RTG-voorzitter daar niet om vraagt), is dit een kans om dat maar direct duidelijk te maken, door aan te geven dat "het niet door kan". Een aantal keren heeft dit geleid tot het niet-agenderen (o.a. minimabeleid, sportnota). In alle gevallen ontstond er discussie aan het einde van de vergadering en bleek het voor de RTG-voorzitter lastig een heldere conclusie te verwoorden.

In het huidige vergadersysteem agendeert de agendacommissie en alleen de raad of de agendacommissie kan een agenda aanpassen. Een RTG is geen raadsvergadering en de vertegenwoordigers van de fracties kunnen niet treden in de plaats van de raad. De agendacommissie bepaalt dus de agenda van de RTG én de agenda van de raadsvergadering. Uitgangspunt moet daarbij zijn dat de onderwerpen die in de RTG-en worden behandeld (raadsvoorstellen maar ook raadsmededelingen zoals bijvoorbeeld over het communicatieplan en handhaving geluidmeting) óók voor de meningsvormende raad worden geagendeerd. Dat laatste gebeurt vooraf indicatief. Van de concept-agenda wordt alleen afgeweken wanneer in het RTG blijkt dat het onderwerp nog onvoldoende duidelijk is (de feiten zijn nog niet helder) voor een goed debat: "het onderwerp is niet rijp voor debat". Formeel doet de agendacommissie dat, maar in de praktijk de griffier; het punt wordt niet op de definitieve concept-agenda geplaatst. Bij twijfel raadpleegt de griffier de agendacommissie, daar dat orgaan uiteindelijk formeel verantwoordelijk is voor de agenda. Dit past ook binnen het doel van een RTG: voorbereiding van de meningvormende raadsvergadering. Niets meer en niets minder! Het gaat er alleen om informatie verzamelen.

Met dit uitgangspunt is de praktijk dat elk onderwerp dat de agendacommissie agendeert voor een RTG óók een agendapunt is voor de meningvormende raad, tenzij er te veel onduidelijkheden resteren na een RTG.

De RTG-voorzitter stelt dan niet langer de vraag "of het door kan naar de meningvormende raad", maar concludeert dat "er wel/geen openstaande vragen zijn" en dat het onderwerp dan "wel/niet geagendeerd wordt voor de meningvormende raad".

Deze werkwijze lijkt me helder en voor de RTG-voorzitters, maar ook voor de vertegenwoordigers van de fracties in het RTG beter werkbaar.

Advies: instemmen met deze werkwijze.

3i. Hamerstukken.

Een van de opmerkingen van de evaluatie is om in de RTG te bepalen of een onderwerp een hamerstuk voor de meningsvormende raad is. In het huidige systeem kunnen de leden van de RTG hiertoe niet besluiten omdat de mening over dat onderwerp niet in de RTG-en maar in de meningsvormende raad wordt gevormd. Overigens hoeft in de meningsvormende raad niet altijd over alle onderwerpen te worden gedebatteerd. Dat bleek ook in de januari raad. Indien de fracties geen behoefte hebben aan debat dan wordt het onderwerp zonder discussie doorgestuurd naar de besluitnemende raad. Impliciet is dit dan een "hamerstuk".

3j. Tijdsdruk tijdens RTG-en.

Een vaak gehoorde opmerking is de tijdsdruk tijdens RTG-en. Inderdaad speelt de factor "tijd" een belangrijke rol in de RTG-en.

Een van de uitgangspunten van het invoeren van een nieuw vergadersysteem was o.a. effectief en efficiënt vergaderen. De factor 'tijd' is in dat kader een belangrijk element

Enige uitloop van de RTG-en is mogelijk. Enerzijds kan gebruik gemaakt worden van de pauze en anderzijds kan na 22.00 uur eigenlijk onbeperkt doorgedaan worden. Overigens is het tot nu toe twee keer voorgekomen dat de beschikbare tijd echt te kort was. Dat had te maken met de te zeldzamen onderwerpen en de vele sprekers. Overigens is dat toen praktisch opgelost door op de behoudruimte verder te vergaderen. Ook is een onderwerp doorgeschoven naar de RTG van 21.00 uur.

De griffie krijgt ook ervaring in het “voorzien” van het tijdsbeslag dat een onderwerp zal nemen. Daar wordt overigens ook wel vergissingen mee gemaakt.

Een groot voordeel van de tijdsdruk (los van de service aan de burger van op tijd beginnen) is, dat de RTG-leden en het college niet meer onbepaald en uitgebreid het woord kunnen voeren. De fracties worden beperkt tot het stellen van vragen over uitsluitend de geagendeerde onderwerpen. Er wordt geen mening kenbaar gemaakt; waardoor herhaling in de meningsvormende raad wordt voorkomen. Uiteraard spelen de voorzitters in deze wel een belangrijke rol. Hij bewaakt niet alleen de orde maar ook de tijd. In de training met de (nieuwe) voorzitters wordt hieraan de nodige aandacht besteed.

Advies: de huidige werkwijze van 19.30 tot 20.30 en van 21.00 tot 22.00 uur handhaven. Geringe uitloop is mogelijk.

k. Rol college in RTG.

Over de rol van het college in de RTG zijn geen onduidelijkheden. De meerderheid van raads-/rtgleden en college/mt-leden beoordelen de mate waarin het college in de RTG vragen kan beantwoorden en toelichting kan geven voldoende tot goed.

Een aandachtspunt is dat het college de gedane toezeggingen binnen een week afdoen zodat de fracties nog de gelegenheid hebben zich te beraden op de reactie. Het komt regelmatig voor dat de informatie 5 voor 12 binnen komt of 's-avonds pas op de tafels ligt.

Advies: rol college in RTG handhaven; college verzoeken de gedane toezeggingen binnen één week afdoen.

l. Geen standpunt in RTG-en

Een van de opmerkingen is dat de burger in de RTG geen standpunt van de fracties verneemt. Dat is het gevolg van het gekozen vergadervorm. Het nieuwe vergadermodel gaat uit van drie fasen in een besluitvormingsproces namelijk beeldvorming (informatie verzamelen), mening vormen en een besluit nemen. Voor elke fase is een vergadervorm gekozen. In de RTG wordt alleen informatie verzameld. Uitsluitend in de meningsvormende raad wordt een mening kenbaar gemaakt.

m. Burgers/insprekers.

Hoewel niet met cijfers onderbouwd bestaat de indruk dat het aantal bezoekende burgers/insprekers is toegenomen. Dat kan uiteraard ook te maken hebben met de op de agenda staande onderwerpen, maar ook met het feit dat sinds de invoering gericht wordt uitgenodigd. De burgers merken op dat er te weinig discussie en te veel vragen/antwoord ronde is. In de uitnodiging aan de burgers en meegezonden folder wordt wel het doel en procedure van de RTG nadrukkelijk verwoord. Getracht wordt om in de uitnodiging nog meer aandacht te besteden aan het doel van de RTG-en en de rol van de rtg-leden en burgers zodat duidelijker wordt wat de bedoeling is van de RTG-en.

4. Meningsvormende/besluitnemende raadsvergadering.

4.1 Inspreekrecht burgers.

Sommigen vinden dat de burgers weer in de gelegenheid moet worden gesteld om in de raad in te spreken. Vorig jaar is bij de invoering goed nagedacht over de inbreng van het publiek. De burgers hebben de gelegenheid om in de RTG-en zijn of haar mening kenbaar te maken. Daar hebben de fracties nog geen standpunten ingenomen. Inspraak bij de meningsvormende raad heeft weinig zin, immers de fractie hebben dan al een standpunt ingenomen. In het verleden is ook gebleken dat insprekers wel inspreken tijdens de raadsvergadering doch de standpunten waren al door de fracties ingenomen. Inspraak tijdens de raadsvergadering leidt zelden tot wijziging van standpunten.

Advies: geen verandering brengen in de huidige werkwijze.

4.2. Vragenuurtje.

Op voorstel van de werkgroep is besloten om dit punt voorlopig te handhaven. Na de evaluatie wordt bezien of dit agendapunt moet worden gehandhaafd.

Het vragenuurtje is bedoeld om zaken van politieke actualiteit aan de orde te stellen. Op basis van de ingediende vragen tijdens het vragenuurtje kan worden afgevraagd of het altijd ging om zaken van politieke actualiteit.

Afgesproken is dat over de vragen en antwoorden debat wordt gevoerd. Het stellen van vragen staat eigenlijk haaks op het uitgangspunt van de meningsvormende raad om in deze vergadering met elkaar in debat te gaan. Je kunt je dus afvragen of het vragenuurtje eigenlijk nog thuis hoort op de agenda van de meningsvormende raad. Zeker als je bedenkt dat de raadsleden te allen tijde schriftelijke (politieke) vragen kunnen indienen. (dat wordt ook veel toegepast). Het college beantwoordt deze via de zgn. raadsmededeling.

Als het politiek noodzakelijk is snel een onderwerp in de meningsvormende raad aan de orde te stellen, kan een raadslid/fractie een motie (vreemd aan de orde van de dag) indienen. Dan krijgt het onderwerp de nodige aandacht en is er ruimte voor debat.

Nu nog maar kort met het huidige systeem wordt gewerkt, wordt voorgesteld voorlopig het vragenuurtje te handhaven. Bij de definitieve evaluatie dit opnieuw bezien.

Advies: voorlopig het vragenuurtje nog handhaven; bij definitieve evaluatie opnieuw bezien.

4.2 Wijze van debat voeren.

Zoals blijkt uit de enquête verdient het voeren van debat aandacht. Meer discipline van raadsleden wordt gevraagd bij voeren debat. Soms lange discussies om niets. De voortvarendheid waarmee de raad zijn besluiten neemt laat daardoor te wensen over.

De bedoeling in de meningsvormende raad is dat het debat tussen raadsleden wordt gevoerd. Alle benodigde informatie is ontvangen zodat standpunten uitgewisseld kunnen worden. Maar de praktijk gaat anders. Het komt nog te vaak voor dat met de portefeuillehouder wordt gediscussieerd c.q. vragen aan hem worden gesteld terwijl dat juist niet de bedoeling is. Het debat komt niet altijd goed van de grond. De raad is zelf ook verantwoordelijk voor het slagen van het debat. Het lijkt ons goed om in de loop van 2010 (sept/okt) voor alle raadsleden een debattraining te laten verzorgen door een extern bureau (bijv. Debat.nl). Dit om het debat in de raad te bevorderen en ook de voortvarendheid waarmee de raad zijn besluiten neemt te verbeteren.

Advies: debattraining organiseren voor alle raadsleden.

4.3. Spreken vanaf katheders: 3 minuten.

Uit de evaluatie blijkt dat veel raadsleden het spreken vanaf een katheders met een spreektijd van 3 minuten goed beoordelen. Aandachtspunt is dat de voorzitter de tijd goed in de gaten moet houden. Ook wordt discipline van het raadslid gevraagd om de afgesproken tijd (3 minuten) in acht te nemen. Dat kan eenvoudig door niet de geschiedenis van het onderwerp te vertellen, maar alleen het standpunt van de van de fractie te verwoorden. Ook kunnen de amendementen en moties worden toelicht. In het debat kan het standpunt vervolgens uitgebreid gemotiveerd worden.

Advies: 3 minuten spreken vanaf katheders handhaven.

4.4. Rol college.

Een opmerking uit de enquête is dat de rol van de portefeuillehouder in de meningsvormende raad niet duidelijk is c.q. een terughoudende rol moet spelen.

Over de rol van het college in de meningsvormende raad is afgesproken, dat bij de behandeling van een agendapunt alleen de portefeuillehouder aan de raadstafel zit. Hij/zij neemt niet deel aan het debat. Wel kan hij/zij vragen - via de voorzitter - om zaken uit een te zetten in geval. Bijvoorbeeld in:

- verhelderen van de aspecten;
- verdedigen van het voorstel, wanneer dat afgewezen lijkt te worden;
- wanneer een motie, amendement of initiatiefvoorstel aan de orde is;
- afleggen verantwoordelijkheid van gevoerd bestuur.

Het is NIET de bedoeling dat aan de portefeuillehouder nog vragen over het onderwerp worden gesteld. M.u.v. bijzondere omstandigheden. Vragen dienen in de RTG te worden gesteld. M.i. is daarmee de rol van het college in de meningsvormende raad duidelijk.

Een andere opmerking uit de enquête is dat het college plaats moet hebben binnen de raadszaal.

Ten aanzien van de aanwezigheid van de overige wethouders in de raadzaal heeft de werkgroep indertijd kenbaar gemaakt dat het wenselijk is dat zij in de raadszaal zitting hebben. De raad kan de (overige) wethouders uitsluitend verzoeken om zitting te nemen in de raadszaal.

Advies: huidige afspraken mbt rol portefeuillehouder in meningsvormende raad handhaven.

4.5 Amendementen/moties.

Amendementen en moties kunnen nog tijdens raadsvergaderingen worden ingediend. In de agendacommissie is gevraagd of afgesproken kan worden om moties en amendementen vrijdagavond rond te mailen zodat de fracties tijdig de gelegenheid hebben om de moties en amendementen te bestuderen. Een dergelijke "herenafpraak" geniet de voorkeur waarbij uiteraard wordt opgemerkt dat het mogelijk is en blijft om vlak voor of tijdens een raadsvergadering alsnog een amendement of motie in te dienen.

Advies: "herenafpraak" maken dat amendementen/moties zoveel mogelijk vrijdagavond (voorafgaande aan de raadsvergadering) worden gemaild; de mogelijkheid blijft bestaan om vlak voor of tijdens de meningsvormende raad een amendement of motie in te dienen.

4.6 Einde raadsvergadering.

Vaak gehoorde klacht is dat de vergaderingen te lang duren.

Hierover heeft de agendacommissie op 18-1-2010 nadere afspraken gemaakt nl.: de raadsvergadering duurt tot maximaal 23.00 uur en gaat daarna de volgende avond verder. Voorbehoud wordt gemaakt indien om 23.00 uur blijkt dat nog enkele kleine onderwerpen op de agenda staan. In dat geval worden deze onderwerpen dezelfde avond nog behandeld.

Advies; dit standpunt handhaven.

Bijlage 1

Aan de hand van een evaluatieformulier hebben raadsleden, RTG leden, collegeleden MT leden en burgers gereageerd op de nieuwe vergaderstructuur.

De resultaten zijn als bijlage bij deze notitie gevoegd.

Algemeen

1	Hoe beoordeelt u de huidige werkwijze van de gemeenteraad				
	Vragen.	Goed	Voldoende	matig	Slecht
a	In zijn algemeenheid				
	Raadsleden/RTG	4	10	10	
	College/MT leden		3	3	
b	De Rondetafelgesprekken				
	Raadsleden/RTG	5	14	3	2
	College/MT leden	3	3		
c	De meningsvormende Raadsvergadering				
	Raadsleden/RTG	4	10	7	3
	College/MT leden		3	3	
d	De besluitnemende raadsvergadering				
	Raadsleden/RTG	13	9	1	1
	College/MT leden	2	4		

Algemene opmerkingen raadsleden/RTG leden

- enige bijsturing nodig; vervallen in "oude stijl"
- niet schokkend gewijzigd;
- inspreken burgers voor/tijdens raadsvergadering bezien; daarmee betrokkenheid burgers vergroten;
- in RTG verneemt burger geen standpunt en tijdens meningsvormende raad hebben alle partijen een standpunt ingenomen;
- meer sturen op hoofdlijnen ondermeer door eindtijd te bewerken;
- wellicht 3 wekelijkse cyclus invoeren; dit om lange raadsagenda's te voorkomen;
- direct besluit na debat in raad; niet wachten tot besluitnemende raadsvergadering;
- RTG een vooruitgang;
- gezien tijdsduur van RTG kunnen punten niet uitputtend worden behandeld;
- dit heeft meer tijd nodig;
- het systeem heeft wel potentie;
- nadenken over mogelijkheid om support RTG mee te nemen in collegevoorstel.

Algemene opmerkingen College/MTleden

- vergaderingen duren te lang;
- burgers wachten besluit niet meer af;
- RTG mogelijkheid geven om stukken tot hamerstukken te benoemen;
- raadsvergaderingen om 23.00 uur stoppen.

Rondetafelgesprekken

	Vragen	Goed	Voldoende	Matig	Slecht
1	Hoe beoordeelt u het verloop van de Rondetafelgesprekken.				
	Raadsleden/RTG	6	14	3	1
	College/MT leden	2	3	1	
	Burgers	3	4	4	
2	Hoe beoordeelt u de mate waarin u de gelegenheid krijgt om vragen te stellen; 2 vragen per lid in eerste instantie. (alleen voor raadsleden)				
	Raadsleden/RTG	8	9	6	1
3	Hoe beoordeelt u de wijze waarop om gegaan is met de inbreng in de RTG-en.				
	Raadsleden/RTG	5	15	3	1
	College/MT leden	2	3		
	Burgers	5	5	1	
4	Was het duidelijk op welk moment u het woord kon voeren.				
	Raadsleden/RTG	15	8		1
	College/MT leden	3	2		
	Burgers	8	2	1	
5	Hoe beoordeelt u de mate waarin het college in de RTG vragen kan beantwoorden en toelichting kan geven en dit ook doet?				
	Raadsleden/RTG	2	16	4	2
	College/MT leden	2	2	2	
6	Hoe beoordeelt u de mate waarin u de gelegenheid krijgt om een toelichting te geven? (burgers)				
	Burgers	3	4	3	
7.	Hoe beoordeelt u de berichtgeving over de rondetafelgesprekken in de Band, Aalten Vooruit en de website.				
	Raadsleden/RTG	6	10	7	1
	College/MT leden	1	5		
	Burgers	5	5	2	

Opmerkingen Raads- RTG leden over RTG-en

- alleen kille behandeling onderwerpen;
- geen normaal overleg/info portefeuillehouders;
- te beperkte mogelijkheid;
- te veel tijdsdruk; soms te weinig tijd voor voldoende vragen stellen;
- tijd vaak te kort zeker als er veel sprekers en onderwerpen zijn;
- niet vragen beperken maar het onderdeel waarover vragen worden gesteld;
- mogelijkheid hebben om door te kunnen vragen;
- niet toestaan om vooraf schriftelijke vragen te laten stellen over onderwerpen die op agenda RTG staan;
- mist mogelijkheid om spontaan te reageren op raadsmededelingen en ingekomen stukken;
- nadeel dat onderwerpen die minder in de picture staan niet in RTG komen; alleen raadsmededeling;
- sommige voorzitters moeten zich beter aan de afspraken houden;
- voorzitters zijn leiders van de RTG;
- nadenken om RTG over 2 avonden te verdelen of elke 3 weken.

Opmerkingen college en MT-leden

- burgers hebben indruk dat mee gediscussieerd kan worden
- het is niet anders dan in commissie

Opmerking burgers.

- soms te formeel
- te weinig uitwisseling/discussie
- te veel vragen/antwoord ronde
- politiek niet in discussie
- serieuze behandeling
- compliment aan de voorzitter
- voorzitter moet nog strakker de regels hanteren
- tijdsbestek is wat te kort
- aan het eind kunnen sprekers niet meer reageren
- informeler maken
- idee is innovatief.

Raadsvergaderingen

	Vragen	Goed	Voldoende	Matig	Slecht
8	Hoe beoordeelt u de afspraak dat in eerste instantie één lid van elke fractie 3 minuten spreektijd krijgt vanaf een kathedr.				
	Raadsleden/RTG	15	3	4	2
	College/MT leden	1	1	3	1
9	Hoe beoordeelt u de kwaliteit van het debat?				
	Raadsleden/RTG	1	12	7	4
	College/MT leden		4	2	
10	Hoe beoordeelt u de voortvarendheid waarmee de raad zijn besluiten neemt?				
	Raadsleden/RTG	2	4	14	4
	College/MT leden		1	4	1
11	Hoe beoordeelt u de mate waarin de raadsleden over alle relevante informatie beschikken bij aanvang van de raadsvergadering?				
	Raadsleden/RTG	6	11	6	1
	College/MT leden	2	3	1	
12	Hoe beoordeelt u de mate waarin het college de ruimte krijgt in de raadsvergaderingen een inbreng te hebben?				
	Raadsleden/RTG	2	15	3	4
	College/MT leden	1	3	1	1

Opmerkingen raads- rtg-leden.

- terug naar hoofdlijnen;
- college moet plaats hebben binnen raadszaal
- te veel informatie komt meerder malen 5 voor 12 binnen of ligt op tafels
- discussie teveel met collegeleden;
- voorzitter moet raadsleden aan de tijd houden;
- timer op spreekgestoelte aanbrengen;
- in de meningsvormende raad moet college een terughoudender rol spelen;
- bij lange vergadering eerder beginnen; bijv. 16.00 uur met broodjes;
- raadsvergadering tot maximaal 23.00 uur;
- meer discipline raadsleden bij debat; soms lange discussies om niets;
- rol portefeuillehouder in raad niet duidelijk.

Opmerkingen collegeleden MT-leden.

- raad vergadert niet op hoofdlijnen
- te veel in de waan van de dag; niet op basis van kaderstelling
- discipline bij gebruikmaken 3 minuten
- je hoeft niet altijd gebruik maken van 3 minuten.

Contact met de burger.

	Vragen	Goed	Voldoende	Matig	Slecht
13	Hoe beoordeelt u uw contact met de burgers sinds de invoering van de rondtafelgesprekken?				
	Raadsleden/RTG	9	11	2	1
	College/MT leden	1	3		1
14	Hoe beoordeelt u de politieke interesse van de burgers na de invoering van de nieuwe werkwijze van de raad				
	Raadsleden/RTG	2	12	8	2
	College/MT leden	1	1	3	

Bijlage 2.

Opmerkingen agendacommissie.

Met betrekking tot RTG-en:

- er worden twee RTG-en tegelijk gehouden; raadsleden kunnen niet naar alle RTG-en; zij moeten een keuze maken; eventueel op twee avonden RTG-en houden;
- discipline van de CDA-fractie gevraagd om één woordvoerder aan te wijzen; het was nl. niet de bedoeling dat alle CDA-leden vragen gaan stellen;
- de leden van de RTG moeten de vragen goed voorbereiden;
- durf ook te zeggen dat je geen vragen hebt;
- bij grote onderwerpen de vragen vooraf per e-mail naar de griffie te sturen; het college kan de antwoorden al voorbereiden; dat scheelt veel tijd;
- college moet de toezeggingen uit RTG binnen een week afdoen; de fracties hebben dan nog de gelegenheid zich te beraden op de reactie;
- overwogen om eerst te beginnen met de kleinere onderwerpen en daarna met de onderwerpen waarbij veel insprekers worden verwacht;
- aandacht voor training van de voorzitters.
- één lid van de RTG kan voorstellen om een onderwerp niet in de meningsvormende raad te behandelen; dat levert veel discussie op; uit praktische overwegingen heeft de agendacommissie besloten deze bepaling te schrappen; elk lid heeft één stem; de meerderheid besluit of een onderwerp het wel of niet naar de meningsvormende raad gaat;
- eerst één vertegenwoordiger van elke fractie de gelegenheid geven om 2 vragen te stellen; daarna worden de overige 2 leden van de fractie van het CDA in de gelegenheid gesteld vragen te stellen;
- burger weet na de RTG niet het standpunt van de fracties; is spannend hoe het in de meningsvormende raad gaat aflopen.

Met betrekking tot meningsvormende en besluitnemende raadsvergaderingen:

- vergaderen tot maximaal 23.00 uur;
- het lopen naar het kathedr neemt veel tijd in beslag;
- een herenafpraak maken dat de moties en amendementen vrijdagavond worden gemailld.;
- de raadsvergadering duurt tot maximaal 23.00 uur en gaat daarna de volgende avond verder. Voorbehoud wordt gemaakt indien om 23.00 uur blijkt dat nog enkele kleine onderwerpen op de agenda staan. In dat geval worden deze onderwerpen dezelfde avond nog behandeld.